

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

לפני כבוד השופטת עינת רביד

תובעים

1. ידין חסון

2. תומר לשר

ע"י ב"כ עו"ד דובינסקי ועו"ד פס חי

נגד

נתבעים

1. אוהד איתן נורי

2. רועי אמואל

ע"י ב"כ עו"ד חליוה

פסק דין

- 1
2 לפני תביעה בגין הפרת זכויות יוצרים וזאת על פי חוק זכות יוצרים תשס"ח-2007 (להלן: **החוק**).
3
4 1. התובעים הם צלמים במקצועם, והנתבעים עוסקים בעיצוב ושיווק שמלות כלה תחת המותג
5 "READY2WEDD".
6 2. ביום 10.10.16 צילם התובע 1 (להלן: **חסון**) חתונה של בני זוג וביום 1.8.16 צילם התובע 2
7 (להלן: **לשר**) חתונה של בני זוג אחרים (שני הזוגות יחד ולחוד יכוננו להלן: **המזמינים**).
8 3. לטענת התובעים, הנתבעים עשו שימוש בתמונות שצולמו על ידי התובעים בחתונת המזמינים
9 (2 תמונות שצולמו על ידי חסון ו- 2 תמונות שצולמו על ידי לשר) על ידי פרסומם בחשבון
10 האינסטגרם שלהם, ללא אזכור שמם של התובעים בתחתית העמוד, ומבלי ששולמו להם
11 תמלוגים עבור השימוש בתמונות. בנוסף זכותו של חסון בשלמות היצירה נפגעה בכך
12 שהתמונות שהועלו על ידי הנתבעים הושחתו באמצעות שימוש בפילטרים פשוטים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

4. התובעים פנו לנתבעים במכתבי התראה מימים 15.11.16 ו- 6.12.16 במסגרתם התבקשו
הנתבעים להסיר את התמונות וכן לפצותם בגין הפרת זכויותיהם. לאחר שהנתבעים שלחו
מכתבי תגובה במסגרתם הכחישו את הפרת זכויות התובעים וכן סירבו לשלם פיצוי בגין הפרת
הזכויות, הוגשה התביעה הנדונה.
5. התובעים טענו בכתב התביעה כי השקיעו כספים, מאמצים, ידע ומקוריות רבה ביצירת
הצילומים והם הבעלים בתמונות אלו, לרבות הזכות המוסרית בהן, וכי השימוש שעשו
הנתבעים בתמונות הוא שימוש בלתי מורשה ועולה כדי גזל והפרה חמורה של זכויותיהם מכוח
החוק.
6. על כן עתרו התובעים למתן צו מניעה שימנע השימוש בתמונות על ידי הנתבעים, ובנוסף פיצוי
סטטוטורי בסך של 100,000 ₪ בגין כל הפרה וזאת לפי סעיף 56 לחוק, כאשר לטענתם מדובר
בארבע הפרות, אך לצרכי אגרה הועמדה התביעה על הסך של 100,000 ₪.
7. לאחר שהנתבעים הגישו כתב הגנה, הגישו התובעים בקשה לתיקון כתב התביעה על ידי הוספת
הסכמים, אשר לטענת התובעים נחתמו בינם לבין המזמינים (הסכם בין חסון למזמינים מיום
23.6.16 והסכם בין לשר לבין המזמינים מיום 29.2.16), ואשר במסגרתם צוין כי זכויות היוצרים
בתמונות שייכות לתובעים וכי המזמינים מתחייבים שלא להעביר את תוצרי צילום האירוע לצד
שלישי לשימוש מסחרי או שיווקי ללא אישור בכתב של התובעים (ראו נספח ד' לתצהירם של
התובעים). הבקשה לתיקון כתב תביעה והוספת ההסכמים התקבלה בהחלטה מיום 8.11.17.
8. הנתבעים טענו מנגד כי כלל לא ידעו, שקיימות לתובעים זכויות יוצרים בתמונות וכי בפנייתו
הראשונה של חסון לנתבעים הוסרו תמונותיו מחשבון האינסטגרם וככל שהיו הנתבעים
מתבקשים, הם היו נותנים קרדיט לצד התמונות.
9. עוד טענו, כי במועד בו פנה אליהם חסון ואז נחשפו הנתבעים לראשונה לדרישה למתן קרדיט
לתמונה שצולמה באירוע משפחתי, הוסיפו הנתבעים לכל תמונה שהעלו את שמו של הצלם
לרבות ביחס לפרסום של לשר. לעניין זה הוסיפו הנתבעים, כי לאחר שקיבלו פניה מלשר
וביקשו ממנו לבטל את ההליכים השיב לשר כי אף הוא לא ידע שצריך לפרסם את שמו, ואלמלא
בא כוחו היה פונה אליו, התביעה לא הייתה מוגשת.
10. עוד הוסיפו הנתבעים, כי מאחר והמדובר באירוע פרטי מן המפורסמות כי זכויות היוצרים אינן
שייכות לתובעים, אלא אם כן נאמר אחרת. עוד הוסיפו הנתבעים כי בנסיבות העניין ידעו כי אין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

- 1 זכויות יוצרים לתובעים, שכן בעלי האירוע נתנו את הסכמתם להשתמש בתמונות והפנו
- 2 להסכמים שנחתמו עם המזמינים: ביום 24.2.16 נחתם הסכם עם מזמינה אחת, וביום 7.6.16
- 3 נחתם הסכם עם המזמינה השנייה, ועל כן הם חוסים תחת ההגנה של סעיף 58 לחוק.
- 4 לטענת הנתבעים כלל לא ידעו כי התמונות הן בעלות זכות מוסרית, קל וחומר כאשר ניתנה להם
- 5 ההסכמה להשתמש בתמונות אלו, וכך ידעו כי זכויות אלו שייכות למזמין.
- 6 11. הנתבעים מודים בסעיף 8 לכתב הגנתם כי עשו שימוש בתמונות שצולמו על ידי התובעים, אך
- 7 לטענתם, התובעים אינם בעלי הזכויות בתמונות אלא המזמינים.
- 8 12. עוד טענו הנתבעים, כי ההסכמים נחזים להיות הסכם אחיד שיש בו תנאי מקפח המעביר את
- 9 הזכויות של המזמינים לתובעים; כי צירוף ההסכמים בשלב מאוחר מעיד כי אף התובעים סברו
- 10 כי אין זכויות יוצרים בתמונות; לא מן הנמנע כי ההסכמים שצורפו נחזים להיות מזויפים או
- 11 לחילופין שהמזמינים לא ידעו כי הם מוותרים על זכות היוצרים בתמונות.
- 12 13. עוד הוסיפו הנתבעים כי על התמונות לא היה כל סימן מזהה אשר יכול להצביע מי צילם את
- 13 התמונות ואף מסיבה זו התחזקה אצלם המסקנה, כי אין המדובר בתמונות עם זכויות יוצרים או
- 14 זכות מוסרית.
- 15 14. לאחר שהצדדים הגישו תצהירים בתיק, לעניין זה יוער כי הוגשו תצהירי בעלי הדין בלבד,
- 16 נחקרו הללו בדיון ההוכחות מיום 15.3.18 והצדדים הגישו סיכומים.
- 17 15. היות והנתבעים הסירו את הפרסומים מושא ההליך, אין צורך לדון עוד בעתירה לצווי מניעה,
- 18 ונותר לדון אך בשאלת ההפרה והפיצוי הנתבעים.
- 19 **דיון והכרעה**
- 20 16. בראש ובראשונה אציין כי יש לדחות את טענת הנתבעים בסיכומיהם לפיה התובעים לא הוכיחו
- 21 כי התמונות בהן עשו הנתבעים שימוש הן תמונות שצולמו על ידי התובעים, שכן טענה זו כלל
- 22 לא הוכחה על ידי הנתבעים בכתב הגנתם (ראו סעיף 8 לכתב ההגנה). אומנם בתצהירם טענו
- 23 הנתבעים, כי הם סבורים כי התמונות בגינן הוגשה התביעה הן תמונות אשר לא צולמו על ידי
- 24 התובעים, אך המדובר בטענה המהווה שינוי חזית, וללא שהתבקש תיקון כתב ההגנה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 17-01-70406 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

- 1 עוד אוסיף כי טענה זו אינה מתיישבת אף עם עדותו של הנתבע 1 (להלן: איתן) אשר אישר
- 2 בעדותו כי מי שצילם את התמונות הוא מישוהו מ"בית היוצר" של התובעים (עמוד 28
- 3 לפרוטוקול שורות 9-10).
- 4 17. עוד אציין, כי הנתבעים דרשו וקיבלו במסגרת גילוי המסמכים דיסק ועליו התמונות, שצולמו
- 5 על ידי התובעים וללא שהעלו כל טענה כי התמונות מושא ההליך אינן התמונות שצולמו על
- 6 ידי התובעים.
- 7 18. באשר לטענת הנתבעים בסיכומיהם לפיה בשאלון שנשלח לתובעים ובו נשאל חסון מתי העביר
- 8 את התמונות למזמינות השיב כי העבירן ביום 9.12.16, בעוד שמכתב ההתראה נשלח לנתבעים
- 9 כבר ביום 15.11.16, מה שמחזק את הטענה כי התמונות שהעלו הנתבעים לא היו של התובעים
- 10 אלא של גורם אחר. לעניין זה טענו התובעים בסיכומיהם כי כשבוע לאחר החתונה נשלחו מספר
- 11 תמונות מצומצם מהאירוע, כאשר כלל התמונות שצולמו באירוע נשלחו חודשים לאחר מכן.
- 12 אציין כי היות וטענה זו של הנתבעים לא הועלתה בתצהירים והתובעים לא עומתו עם טענה זו
- 13 בחקירתם, לא ניתן לקבל טענה זו עת היא מועלית לראשונה בסיכומי הנתבעים.
- 14 19. בנסיבות אלו יש לבחון לגופו של עניין האם יש לתובעים זכויות יוצרים בתמונות והאם
- 15 הנתבעים הפרו זכויות אלו, וכן האם הפרו הנתבעים את הזכות המוסרית של התובעים.
- 16 20. סעיף 1 לחוק קובע, בין היתר, כי צילום נכלל בגדר "יצירה אומנותית", אשר מוגנת כזכות אשר
- 17 יש בה זכויות יוצרים וזאת על פי סעיף 4 לחוק (לעניין זה ראו רע"א 7774/09 אמיר וינברג נ'
- 18 אליעזר ויסהוף (28.2.12)). לעניין זה יש לציין כי בין הצדדים אין מחלוקת כי צילום הוא בגדר
- 19 יצירה מוגנת.
- 20 21. על פי סעיף 33 לחוק היוצר הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים ביצירה, כאשר החריג לו
- 21 קבוע בסעיף 35 לחוק, אשר כותרתו "יצירה מוזמנת", והקובע כדלקמן:
- 22 35". (א) ביצירה שנוצרה לפי הזמנה, הבעלים הראשון של זכות היוצרים
- 23 בה, כולה או חלקה, הוא היוצר, אלא אם כן הוסכם אחרת בין המזמין והיוצר,
- 24 במפורש או במשתמע.
- 25 (ב) ביצירה שהיא דיוקן או צילום של אירוע משפחתי או של אירוע פרטי
- 26 אחר, שנוצרה לפי הזמנה, הבעלים הראשון של זכות היוצרים בה הוא
- 27 המזמין, אלא אם כן הוסכם אחרת." (ההדגשה הוספה – ע.ר).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

- 1 במקרה הנדון, חל סעיף 35(ב) לחוק, לפיו המזמין הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים,
2 אלא אם כן הוסכם אחרת.
- 3 22. התובעים טוענים, כאמור, כי החתימו את המזמינים על הסכמים לפיהם זכויות היוצרים
4 בתמונות שייכות להם, בעוד שהנתבעים טענו, בין היתר, כי נוכח גילויים של ההסכמים בשלב
5 מאוחר של ההליך, יש חשש לזיופם.
- 6 23. בראש ובראשונה, אציין כי די בנוסח ההסכמים כפי שצורפו על ידי התובעים כדי להוות חוזה
7 להעברת זכויות היוצרים כאמור בסעיף 37(ג) לחוק, ואין אני מקבלת את טענת הנתבעים כי היה
8 מקום לעריכת הסכם נפרד בכתב.
- 9 24. על אף האמור לעיל, הנני סבורה, כי נוכח טענת הנתבעים, אשר הכחישו את אמיתות ההסכמים,
10 וכן את חתימת המזמינים עליהם, ואף טענו, כי על פי עדות התובעים, המזמינים לא חתמו על
11 ההסכמים מולם, ולכן לא ניתן לדעת האם מלוא ההסכם, ובכללו הסעיף המוותר על זכויות
12 היוצרים, הועבר לידי המזמינים - כשלו התובעים בהוכחת הטענה לפיה המזמינים חתמו אכן
13 על ההסכם, וזכויות היוצרים נותרו בבעלותם.
- 14 25. התובעים נחקרו לעניין המועד בו גולו ההסכמים והוכחת חתימת המזמינים עליהם. כאשר נשאל
15 לשר בחקירתו מדוע התובעים לא גילו את ההסכם במסגרת גילוי המסמכים, השיב לשר, כי הוא
16 לא כתב את התצהיר, לא הגדיל ראש אלא רק חתם עליו, והוא רק צלם ואינו עורך דין (עמוד 11
17 לפרוטוקול שורות 16 - 31). לעניין זה העיד חסון, כי הוא אינו יודע מדוע לא צורף ההסכם,
18 אשר ניתן לעורך דינו (עמוד 20 לפרוטוקול שורות 7 - 9).
- 19 26. לא זו בלבד שלא ניתן נימוק ענייני מדוע ההסכם לא צורף לכתב התביעה ולא גולה על ידי
20 התובעים במסגרת הליך גילוי המסמכים, אף כי המדובר במסמך מהותי ביותר להוכחת תביעתם,
21 אזי אף לעניין חתימת ההסכמים לא עמדו התובעים בנטל המוטל עליהם.
- 22 27. באשר לאופן החתימה על ההסכם מול המזמינים, העיד לשר כי הוא נוהג להעביר למזמינים את
23 ההסכם והם מחזירים לו אותו חתום, וכי הם אינם יושבים אחד מול השני והוא אינו נותן
24 הסברים (עמוד 13 לפרוטוקול שורות 22 - 30), עוד העיד כי יכול להיות שאם המזמינה לא קראה
25 את ההסכם בטרם חתמה עליו, לא תוכל לדעת כי אין לה זכויות יוצרים בתמונות (עמוד 14
26 לפרוטוקול שורות 1 - 6). אף חסון העיד כי יש מקרים שחותמים מולו ומקרים אחרים בהם נשלח
27 למזמינים ההסכם והם חותמים מרחוק, במקרה הנדון לקחו וחתמו בבית ושלחו לו מצולם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

(עמוד 21 לפרוטוקול שורות 11 – 16), אף כי העיד בהמשך, כי הוא כן מציין את הנושא של זכויות היוצרים (עמוד 21 לפרוטוקול שורות 21 – 27).

28. לעניין ההסכמים טענו הנתבעים, כאמור, כי לא הוכח שהמזמינים חתמו עליהם וכי ייתכן כי המדובר בהסכמים מזויפים.

29. בפסק הדין בעניין ע"א 1700/16 עמותת כספי הצדקה צור באהר נ' ארבאהים סאלם אלאטרש (31.7.17) התייחס בית המשפט העליון לשאלת נטל ההוכחה במקרה של טענת זיוף וציין הדברים הבאים היפים אף לענייננו:

"באשר לשאלת האוטנטיות של הסכם המכר הנטען, לא מצאתי ממש בטענת העמותה לפיה הנטל להוכיח את זיוף חתימתו של המשיב 1 רבץ על האחים אלאטרש. כלל יסוד בדיני הראיות הוא כי בעל דין במשפט אזרחי נושא בנטל להוכיח את העובדות הנחוצות לביסוס טענתו. כלל זה נכון גם להוכחת האוטנטיות של חוזה שטענת הזכות של התובע מבוססת עליו (ראו למשל: ע"א 5293/90 בנק הפועלים בע"מ נ' שאול רחמים בע"מ, פ"ד מז(3) 240, 263 (1993) (להלן: עניין בנק הפועלים); ע"א 2032/06 האגי נ' עזבון המנוח סלמאן יוסף זיאן, פסקה 41 (1.2.2009); ע"א 45/15 נבולסי נ' נבולסי, פסקה 13 (15.5.2017)); יואל זוסמן סדרי הדין האזרחי 277 (מהדורה שביעית, 1995)). אכן, העמותה הפנתה בהקשר זה לע"א 7303/01 עסאף נ' מינהל מקרקעי ישראל, פ"ד נז(2) 847 (2003), שם נקבע כי הנטל להוכחתו של זיוף רובץ על הטוען לכך. אולם, באותו עניין התובע היה מי שטען לזיוף, וזאת בניגוד למקרה הנוכחי שבו האחים אלאטרש, שהיו הנתבעים, טענו לכך, כך שחל הכלל הרגיל הגורס כי על התובע רובץ הנטל להוכיח את יסודות עילת תביעתו (ראו והשוו גם: ע"א 6205/98 אונגר נ' עופר, פ"ד נה(5) 71, 83-84 (2001)). לפיכך, הייתה זו חובתה של העמותה להוכיח כי הסכם המכר הנטען הוא אותנטי, ובכלל זה כי המשיב 1 אכן חתם עליו".

30. בהתאם לפסיקה לעיל, נטל ההוכחה מוטל על התובעים בכלל, וכך גם לעניין שאלת אוטנטיות ההסכמים לנוכח טענות הנתבעים. על כן ונוכח הספקות שהעלו הנתבעים באשר להסכמים, גם לנוכח השלב בו גולו על ידי התובעים, וטענות הנתבעים, כי המזמינים העבירו להם את התמונות ואף חתמו על הסכמתם לשימוש בתמונות על ידי הנתבעים, היה על התובעים לזמן לעדות את המזמינים וזאת על מנת שיאשרו כי הם החתומים על ההסכמים. בפועל התובעים לא הזמינו את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

- 1 המזמינים לעדות ובכך כשלו לטעמי בהוכחת טענתם כי המזמינים אכן חתמו וכי זכויות
2 היוצרים בתמונות הועברו אליהם. על כן אני קובעת כי לא הוכח החריג הקבוע בסעיף 35(ב)
3 לחוק, וכי זכויות היוצרים בתמונות נותרו אצל המזמינים.
- 4 31. די בקביעתי לעיל לפיה התובעים לא הרימו את נטל ההוכחה כי ההסכמים נחתמו על ידי
5 המזמינים כדי לדחות את התביעה לפיצוי בגין שימוש בזכויות היוצרים של התובעים. יחד עם
6 זאת, ואף נסיבות נוספות מביאות אותי למסקנה כי יש לדחות את התביעה ואנמק.
- 7 32. הנתבעים הציגו הסכמים אשר נחתמו על ידי המזמינים (ואשר לא הוכחו על ידי התובעים),
8 במסגרתם צוין כי "בחתימתה על הזמנה זו הלקוחה מאשרת לעשות שימוש בתמונות שהסטודיו
9 יצלם את הלקוחה או שהלקוחה תעביר לסטודיו בכל אמצעי". ההסכמים שהנתבעים חתמו עם
10 המזמינות קודמים בזמן להסכמים שחתמו המזמינים עם התובעים. מול זוג אחד חתמו הנתבעים
11 עם המזמינה ביום 7.6.16 ואילו התובעים חתמו מול המזמינים רק ביום 23.6.16 וכך מול הזוג
12 השני עם הנתבעים חתמה המזמינה ביום 24.2.16 בעוד שעם התובעים נחתם ההסכם ביום
13 29.2.16. בנסיבות אלו, לכאורה, היה מקום לשאול מה משמעות החתימה על ההסכמים מול
14 התובעים עת קיים הסכם מוקדם יותר במסגרתו התירו המזמינות לנתבעים לעשות שימוש
15 בתמונות. אף לעניין זה היה מקום כי התובעים היו מזמינים לעדות את המזמינות, על מנת לקבל
16 את עדותן לעניין מודעותן להגבלה שהוטלה עליהן במסירת התמונות ומשמעותה.
- 17 33. בנוסף ואף אם הייתי מקבלת את טענת התובעים לפיה הם בעלי זכויות היוצרים בתמונות ולא
18 המזמינים, אזי הנני סבורה כי יש להחיל את סעיף 58 לחוק הקובע כדלקמן:
- 19 **"הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, ואולם המפר לא ידע ולא היה עליו לדעת,**
20 **במועד ההפרה, כי קיימת זכות יוצרים ביצירה, לא יחויב בתשלום פיצויים עקב**
21 **ההפרה".**
- 22 34. לא נעלם מעיני, כי טענת מפר תמים היא טענה אשר לא תתקבל בנקל (לעניין זה ראו – טוני
23 גרינמן, **זכויות יוצרים**, מהדורה שניה, כרך ב', הוצאת איש ירוק, תשס"ט-2008, עמודים 804-
24 805), אך במקרה זה השתכנעתי כי אם היה נקבע כי הנתבעים הפרו זכויות יוצרים, הרי הנתבעים
25 פעלו כמפר תמים.
- 26 ראשית, מן הראיות כפי שהוצגו בפני עולה, כי הנתבעים למעשה לא יכלו לדעת, כי הם מפרים
27 זכויות יוצרים, זאת כאשר התובעים לא הביאו את המזמינות, על מנת להוכיח כי כאשר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

- 1 המזמינות מסרו את התמונות לנתבעים הן הודיעו להם, כי הן וויתרו על זכויותיהן בתמונות
- 2 לטובת התובעים, וכאשר הנתבעים מעידים, כי לא ידעו על כך, ואני נותנת אמון בעדותם זו.
- 3 שנית, הנתבעים סברו שהם מוגנים, משום שחתמו על הסכמים עם המזמינות המקנים להם זכות
- 4 לפרסם, הסכמים שהיום אנו יודעים שהיו אף מוקדמים להסכמים עם התובעים.
- 5 שלישית, התמונות אשר הועברו לנתבעים היו תמונות ללא סימון ממנו ניתן היה להבין כי הן
- 6 שייכות לתובעים.
- 7 עוד עומדת לנתבעים עדותם, אשר נתתי בה אמון, כי עד לאותו מועד לא פנה אליהם אף צלם
- 8 בטענה לזכויות יוצרים [ראו עדותו של הנתבע 1 (להלן: נורי) עמוד 27 לפרוטוקול שורות 12 -
- 9 18]. לעניין זה העיד נורי בתצהירו (סעיף 6) כי בשיחה עם מר לשר במסגרתה ביקש מלשר
- 10 לבטל את ההליכים נגד הנתבעים, השיב מר לשר כי העניין כבר אינו בשליטתו וכי הוא לא ידע
- 11 שצריך לציין את שמו על גבי הפרסום, וכי אלמלא פנה אליו בא כוחו, התביעה לא הייתה
- 12 מוגשת. נורי לא נחקר לעניין זה בעדותו, ומכאן שטענה זו לא נסתרה. בנסיבות אלו, קשה לקבל
- 13 את טענת התובעים, כי הנתבעים ידעו על זכויות היוצרים אך בחרו להפר אותן, שעה שאף לשר
- 14 עצמו לא היה מודע לזכויות אלו.
- 15 35. בנוסף, כאמור, קיבלתי את עדות הנתבעים לפיה לא ידעו ולא יכלו לדעת כי המדובר בתמונות
- 16 השייכות לצלמים ולא למזמין, בייחוד עת המזמינים משלמים סכומי כסף גבוהים עבור
- 17 התמונות, וכי עד למועד פניית התובעים אליהם, ובמשך 10 שנים בתעשייה, לא נחשפו לדרישה
- 18 למתן קרדיט לצילומים (עמוד 27 לפרוטוקול שורות 13-18). אציין כי חיזוק לטענה זו ניתן
- 19 למצוא בתשובות לשאלון, שנשלח לנתבעים על ידי התובעים, במסגרתו צירפו התובעים
- 20 פרסומים של צדדים שלישיים, אשר נתנו קרדיט לתמונות שצולמו על ידי התובעים, כאשר אף
- 21 אחד מהם אינו קודם למועד הפניה לנתבעים (לעניין זה ראו חקירתו של חסון עמוד 18
- 22 לפרוטוקול שורות 20 – 27).
- 23 36. לא זו בלבד, אלא שמיד כאשר פנה חסון לנתבעים בטענה לזכויות יוצרים, הם הסירו את
- 24 התמונות אשר נטען כי צולמו על ידו, וללא שנתבקשו נתנו קרדיט ללשר, אשר פנה אליהם רק
- 25 בשלב מאוחר יותר בדרישה לפיצוי.
- 26 37. לפיכך, אני קובעת כי מכל הנימוקים לעיל עולה, כי דין התביעה בגין הפרת זכויות היוצרים
- 27 בתמונות להידחות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

38. אציין מעבר לנדרש, כי אף אם הייתי מקבלת את תביעת התובעים, אזי היה מקום לפסוק פיצוי קטן בהרבה מזה שנתבע. בהתאם לסעיף 56 לחוק ניתן לפסוק פיצוי לנפגע ההפרה וזאת ללא הוכחת נזק, בשיעור של עד 100,000 ₪. סעיף 56(ב) לחוק מפרט את השיקולים אותם על בית המשפט להביא בחשבון בקביעת שיעור הפיצוי ובכללם: היקף ההפרה, משך הזמן בו בוצעה, חומרתה, הנזק הממשי שנגרם לתובע, הרווח שנצמח לנתבע, טיב היחסים בין הצדדים ותום ליבו של הנתבע.

במקרה הנדון, מדובר, בהפרה חד פעמית. באשר להיקף ההפרה וחומרתה, מדובר אמנם בפרסום מסחרי למטרות רווח, אך מאידך הפרסום נקודתי ומצומצם בעמוד האינסטגרם, אשר הוסר מיד לבקשת התובעים, וכאשר לא הובאו בפניי כל ראיות שיאפשרו להעריך את הנזק שנגרם לתובעים, אם בכלל, כתוצאה מההפרה או את הרווח שצמח לנתבעים, כתוצאה מהפרסום.

על כן, ואף אם הייתי מקבלת את טענות התובעים כי יש להם זכויות יוצרים בתמונות וכי הללו הופרו על ידי הנתבעים, אזי בשים לב לכך שהנתבעים הודו, כי צילמו בכל אחד מהאירועים מספר רב של תמונות (ראו עדותו של חסון עמוד 22 לפרוטוקול שורות 17-18 לפיה מסר למזמינים 1,867 תמונות, ועדותו של לשר עמוד 14 לפרוטוקול שורות 25-26) בעוד שהנתבעים עשו שימוש בשתי תמונות מכל אירוע, אזי היה מקום לפסוק פיצוי בגין כל הפרה בסך של 1,500 ₪ (לעניין שיעור הפיצוי הנפסק במקרים כגון המקרה הנדון ראו סעיף 39 לפסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב בת"א 25900-12-13 זכאי נ' ברוורמן (3.7.17)). אולם כאמור, לא מצאתי לקבל את התביעה והדבר נאמר למעלה מן הצורך.

39. באשר לטענת חסון בדבר פגיעה בשלמות היצירה על ידי שימוש בפילטרים פשוטים, אזי ומלבד טענה כללית בעניין, לא הוצגו כל הוכחות לטענה זו. כאשר נחקר לעניין זה בבית המשפט השיב חסון, כי אלה לא אותם הצבעים כמו צבעי המקור, וכי הנתבעים חתכו את התמונות והשתמשו בצבעים אחרים (עמוד 22 לפרוטוקול שורות 9-11). עוד ציין כי הוא יכול להראות לבית משפט את קבצי המקור, אך כאמור הללו לא הוצגו במסגרת ראיות התובעים.

יתרה מהאמור כאשר חסון נחקר לגבי שינוי התמונות ונשאל האם יכול להיות כי המזמינים הם אלו ששינו את התמונות בעצמם לפני שהעבירו לנתבעים, טען כי ייתכן מצב כזה, אך העלה טענה לפיה המזמינים לא היו אלו שהעבירו לנתבעים את התמונות, אלא המאפרת יעל להב, אשר הנתבעים נתנו לה קרדיט (עמוד 18 לפרוטוקול שורות 4-8).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

לא זו בלבד שהטענה לפיה התמונות הועברו לנתבעים על ידי המאפרת הגב' להב הועלתה רק בעדותו של חסון (וזאת בניגוד לעדויות הנתבעים לפיהן התמונות הועברו על ידי המזמינות, ראו עדות אמויאל עמוד 29 לפרוטוקול שורות 32-33, וכן עדותו של נורי עמוד 28 לפרוטוקול שורות 4-5), אין בה כדי להתמודד עם האפשרות כי ייתכן והתמונה שונתה על ידי צדדים שלישיים ולא דווקא על ידי הנתבעים. על כן אף טענה זו דינה להידחות.

40. באשר לזכות המוסרית לפיה זכאי היוצר כי שמו יופיע לצד התמונות שפורסמו (ראו סעיפים 45-46 לחוק), הרי שאין מחלוקת כי זכות זו עומדת לכל יוצר [ראו רע"א 12/17 שריד נ' נירית זרעים בע"מ (28.3.17)], וסעיף 45(ב) לחוק קובע כי זכות מוסרית היא זכות אישית ואינה ניתנת להעברה והיא תעמוד ליוצר אף אם אין לו ביצירה זכות יוצרים, או אם העביר את זכות היוצרים, כולה או חלקה [ת"א (מחוזי י-ם) 9467-05-10 רונגרטן נ' רגן (11.11.14), פסקה 6 ופסקה 87], וכן ת"א (מחוזי י-ם) 51733-12-14 גיל דור נ' ד. האן-א. פרנקל מהנדסים יועצים בע"מ (23.8.17) סעיף 34].

לעניין זה העידו הנתבעים, והתובעים אינם חולקים על כך, כי התמונות שהועברו להם היו ללא סימון שמם של התובעים, וכך לא ניתן היה לדעת כי הללו צולמו על ידם. אולם הדבר אינו גורע מחובת הנתבעים לבדוק מי הם הצלמים ולתת להם את הקרדיט המגיע, דבר שהיה ניתן במקרה זה לביצוע בקלות על ידי בירור עם המזמינות. מנגד, יש אכן להביא בחשבון כי התובעים לא הקפידו כי שמם ייכתב על התמונות (ואיני מתעלמת מן הנימוק שמסרו, כי הדבר נעשה כדי לאפשר למשפחה לקבל תמונות ללא סימן, אולם לטעמי אין בכך כדי להוות נימוק למול הנתבעים כמפרים תמימים), וכן יש להביא בחשבון, כי מיד עם פנייתו של חסון לנתבעים הורדו התמונות של חסון, ובמקביל ניתן קרדיט לתמונות שצולמו על ידי לשר. לכן גם אם יש מקום לחייב הנתבעים בפיצוי בגין הזכות המוסרית, הרי הפיצוי צריך להיות על הרף הנמוך. לפיכך אני פוסקת לתובעים בגין הפגיעה בזכות המוסרית סך של 1,800 ₪ לכל תובע.

סוף דבר

41. מרבית התביעה נדחתה, כאשר התביעה בגין הפרת הזכות המוסרית התקבלה כך שהנתבעים ישלמו לכל תובע סך של 1,800 ₪.

42. בנסיבות אלה, כאשר רק חלק קטן מן התביעה התקבל- איני מוצאת לנכון לפסוק הוצאות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 70406-01-17 חסון ואח' נ' איתן נורי ואח'

1 ניתן היום, ז' תמוז תשע"ח, 20 יוני 2018, בהעדר הצדדים.
2

8 רבי
עינת רביד, שופטת

3
4
5
6
7
8

